

Aktstykke nr.

Folketinget -NaN

Udenrigsministeriet. København, den 20. november 2019.

- a. Udenrigsministeriet anmoder herved om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2019 afgives tilsagn om tilskud på 101,3 mio. kr. til FN's Miljøprogram (UNEP), hvoraf 91,3 mio. kr. overføres fra § 06.32.02. Udviklingslande i Asien, Mellemøsten og Latinamerika til § 06.34.01. Naturressourcer, energi og klimaforandringer i udviklingslande mv.

Udgiften afholdes af den på finansloven for 2019 opførte bevilling under § 06.34.01. Naturressourcer, energi og klimaforandringer i udviklingslande mv.

- b. *Baggrund*

Tilskuddet har til formål at bidrage til initiativer, der støtter opnåelsen af miljø-, klima- og naturbeskyttelsesdimensioner af FN's Verdensmål og Parisaftalen.

Klimaforandringer og miljøbelastning er en enorm udviklingsudfordring. Ifølge FN's klimapanel er der kun 11 år tilbage til handling, hvis den globale opvarmning skal holdes under 1,5 grader. Verdensbanken vurderer, at klimaforandringer frem mod 2050 kan lede til, at op mod 143 mio. mennesker migrerer. Samtidig er ca. 1 mio. dyre- og plantearter truet af udryddelse. Ødelagte økosystemer og tab af biodiversitet vil have direkte konsekvenser for fødevarer og menneskers livsgrundlag. På denne baggrund vil Danmark bidrage til UNEP's arbejde med at takle de globale og lokale klima- og miljøudfordringer i udviklingslandene. Bevillingen bidrager særligt til Verdensmål 6 (Rent vand og sanitet), 7 (Bæredygtig energi), 13 (Klimaindsats), 14 (Livet i havet), 15 (Livet på land) og Parisaftalen.

UNEP er FN's miljøprogram, som er normsættende for globale miljøspørgsmål og bæredygtig udnyttelse af naturressourcer. UNEP opbygger forsknings- og evidensbaseret viden, og rådgiver på den baggrund FN's medlemslande, herunder en lang række udviklingslande, om bl.a. klima og bæredygtig miljøforvaltning. UNEP varetager ligeledes sekretariatsfunktionen for en række globale miljøkonventioner, herunder Montreal-protokollen vedr. ozonnedbrydende stoffer. UNEP spiller således en central rolle i at fremme global miljølovgivning og -forvaltning, og er samtidig en væsentlig aktør ift. opnåelsen af miljø-, klima- og naturbeskyttelsesdimensionerne inden for FN's Verdensmål og Parisaftalen.

Projektbeskrivelse

Der bidrages med tilsagnet 90 mio. kr. som kernebidrag til UNEP fra 2019 til og med 2021. Desuden vil 10 mio. kr. blive blødt øremærket til UNEP's arbejde med innovation i samme periode. Danmark vil i tillæg til bidraget sekundært en medarbejder til UNEP, delvist finansieret gennem §

06.36.06.16. Interessevaretagelse i internationale organisationer og delvist finansieret inden for indeværende bevilling med 1,3 mio. kr. Idet der planlægges et flerårigt tilsagn kan de enkelte prioriteter være genstand for mindre justeringer.

Kernebidrag til UNEP (90 mio. kr.)

De danske prioriteter for UNEP svarer til de tre tematiske hovedområder for UNEP's strategi for 2020-2022. Danmark vil i de nordiske konsultationer med UNEP og drøftelserne i komiteen af faste repræsentanter i Nairobi arbejde for, at de tematiske hovedområder særligt afspejler de nedenfor beskrevne underemner:

Grøn omstilling, herunder vil Danmark styrke UNEP's arbejde med:

- Nexus mellem klima, vand og sikkerhed med vægt på klimatilpasning, forebyggelse af risikoen for ressourcekonflikter og migration.
- Energitransition som middel til at bekæmpe klimaforandringer bl.a. via rådgivning om vedvarende energi og energieffektivitet, herunder grøn køling.
- Cirkulær økonomi - bæredygtigt forbrug og produktion, herunder ressourceeffektivitet og mindske forurening inklusiv plastik.

Biodiversitet, herunder UNEP's arbejde med:

- Naturbaserede løsninger, herunder sikring af stabile økosystemer mhp. både at bevare biodiversitet og klimarobusthed særligt i udviklingslandene.

Governance, herunder UNEP's arbejde:

- Som FN's normative og kapacitetsopbyggende miljøprogram.
- Resultatbaseret ledelse og udvikling af resultatbaserede rapporteringssystemer.

UNEP forventer, at resultaterne af indsatsen i 2018-2021 bl.a. inkluderer, at lande i højere grad indfører udviklingsstrategier med målsætninger om reduceret udledning af drivhusgasser og investerer i rene teknologier; at lande i højere grad indfører skov-venlige politikker, der leverer kvantificerbare udledningsreduktioner samt har sociale og miljømæssige fordele; at lande og internationale organisationer integrerer miljøtiltag i politikker for at reducere risici forbundet med katastrofer og konflikter; den nye danske eksekutivdirektør Inger Andersen tiltrådt i 2019 har særligt fokus på indførelsen af resultatbaseret ledelse kombineret med et styrket resultatrammeværk for organisationen.

Bidrag til innovative aktiviteter i UNEP (10 mio. kr.)

Danmark vil bidrage til at styrke UNEP's evne til at innovere i forhold til de tre tematiske hovedområder mhp. endnu bedre resultater. Fokus er på banebrydende, innovative teknologier, metoder og partnerskaber, for at støtte udviklingslande og håndtering af komplekse udfordringer på klima- og miljøområdet.

Fokus for 2019-2021 vil være på leverancer af klima- og miljødata fra UNEP's World Environment Situation Room (WESR) mhp. at sikre evidensbaseret input til FN's programmering på lande-niveau, der udrulles i to faser til hhv. 15 og 60 lande.

Budget

Tilsagnet på 101,3 mio. kr. vil blive afgivet i 2019 og regnskabsført under § 06.34.01.50. FN's Miljøprogram (UNEP). Tilskuddet forventes udbetalt i perioden 2019-2021. Budgettet fordeles på følgende poster:

UNEP kernebidrag	90 mio. kr.
Bidrag til innovative aktiviteter i UNEP	10 mio. kr.
Omkostninger forbundet med sekundering	1,3 mio. kr.

I alt	101,3 mio. kr.
-------	----------------

Danmark har støttet UNEP i en årrække og senest med øremærkede tilsagn i 2018 på 78 mio. kr. til støtte af UNEP-DTU partnerskaber gennem UNEP, *jf. akt. 164 af 30. august 2018* samt tilsagn om øremærket bidrag på 32 mio. kr. til UNEP-DHI partnerskabet gennem UNEP.

Dispositionerne på forslag til lov om tillægsbevilling i finansåret 2019 kan specificeres således:

Udgifter:

§ 06.32.02. Udviklingslande i Asien, Mellemøsten og Latinamerika (<i>Reservationsbev.</i>)	
09. Afghanistan	
41. Overførelsesudgifter til EU og øvrige udland	-70,0 mio. kr.
11. Bangladesh	
41. Overførelsesudgifter til EU og øvrige udland	-21,3 mio. kr.
§ 06.34.01. Naturressourcer, energi og klimaforandringer i udviklingslande mv. (<i>Reservationsbev.</i>)	
50. FN's Miljøprogram (UNEP)	
41. Overførelsesudgifter til EU og øvrige udland	91,3 mio. kr.

Væsentlige risikoelementer

Balancen mellem øremærkede- og kernebidrag i UNEP er over de seneste år blevet forskudt markant over mod øremærkede bidrag, så f.eks. UNEP's normative arbejde risikerer underfinansiering. UNEP's ledelse arbejder med genetablering af balancen, som denne bevilling understøtter.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget, idet tilsagnet ønskes afgivet i 2019, og dispositionen medfører overførsler mellem aktivitetsområder, der ligger uden for udviklingsministerens bemyndigelse, *jf. de særlige bevillingsbestemmelser vedr. 2.2.9* under § 6.3 Bistand til udviklingslandene.
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Udenrigsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2019 afgives tilsagn om tilskud på 101,3 mio. kr. til FN's Miljøprogram (UNEP), hvoraf 91,3 mio. kr. overføres fra § 06.32.02. Udviklingslande i Asien, Mellemøsten og Latinamerika til § 06.34.01. Naturressourcer, energi og klimaforandringer i udviklingslande mv.

Udgiften vil blive afholdt af den på finansloven for 2019 opførte bevilling på 630,0 mio. kr. under § 06.34.01. Naturressourcer, energi og klimaforandringer i udviklingslande mv.

På forslag til lov om tillægsbevilling for 2019 opføres følgende:

Udgifter:

§ 06.32.02. Udviklingslande i Asien, Mellemøsten og Latinamerika	-91,3 mio. kr.
§ 06.34.01. Naturressourcer, energi og klimaforandringer i udviklingslande mv. (<i>Reservationsbev.</i>)	91,3 mio. kr.

f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 20. november 2019

RASMUS PREHN

Til Finansudvalget.